

Saavutused 2021-2022 majandusaastal, milles Tööandjate mõju on olulise kaaluga

2021-2022 majandusaastal töötas Eesti Tööandjate Keskliit nii eelnevalt väljatöötatud algatuste ja projektidega kui tuli välja ka uute projektide ja tegevustega. Keskliidu tegevust mõjutasid tervisekriis ning 24. veebruaril 2022 Venemaa sõjategevuse eskaleerumine Ukrainas, millel on oluline mõju kogu maailma majandusele ja julgeolekule. Vaatamata äärmiselt keerulisele aastale, oli keskliit nii majanduslikult kui sisuliste saavutuste osas edukas.

Tööandjate saavutused 2021-2022 majandusaastal

- Avaldasime keskliidu veebilehel 48 seisukohta, mis suunatud nii poliitikakujundajatele kui laiemale avalikkusele.
- Olime aktiivsed ning seisime võimaluse eest kaasata Eesti tööturule välistöötajate ning välisstudengeid. Veensime valitsust ja Riigikogu loobuma välismaalaste tööturule kaasamist raskendavatest muudatusest ning saavutasime selle, et meie ettepanekutest suur osa jõudsid Riigikogu poolt kinnitatud seadusemuudatusse. Jätkame teema eest seismist kuni selle seadusena vastuvõtmiseni.
- Seisime Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) juhitava maksureformi raames suurettevõtetele rahvusvahelise tulumaksumiini kehtestamine vastu, millega kaasneb oluline surve Eesti senise, hästi toimunud maksusüsteemi muutmiseks.
- Seisame jätkuvalt terviseedenduse maksuvabastuse laiendamise eest ning oleme andnud sotsiaalministeeriumile sisendit, et uuendused jõustada.
- Viisime läbi mahuka uuringu paindlikkuse suurendamiseks töösuhetes. Tööd tehti projekti „[Sotsiaalne partnerlus ja paindlikud töösuhted](#)“ raames.
- Seisime töösuhete paindlikumaks muutmise eest. Tänu meie panusele on jõustunud seadusemuudatused, mis võimaldavad tööampsude tegemist töötuse ajal ja paindlikust vanemapuhkuste kasutamisel.
- Arendasime koos riigiga edasi töötuskindlustussüsteemi, et see käiks ajaga kaasas. Meie kaastööl sündis ettepanek hüvitiste perioodi pikendamiseks ning süsteemi sidumiseks majanduse olukorraga ja kitsamalt tööpuuduse näitajatega.
- Leppisime sotsiaalpartneritega kokku seadusemuudatuses, mis seavad konkreetseid kriteeriumid kollektiivlepingute laiendamisele.
- Seisime selle eest, et energiakandjate maksustamine oleks ratsionaalne ja naabritega võrreldes konkurentsivõimeline ning aktsiisitõusud lükataks edasi.
- Leppisime sotsiaalpartneritega kokku, et alampalk tõuseb 2022. aastal võrreldes eelmise aastaga 70 euro võrra ehk 654 euronit ning tunnitasu 3,86 euronit. Sellele eelneval aastal alampalk ei muutunud, mis oli ka keskliidu ettepanek, et kindlustada tööandjaid COVID-19 põhjustatud majanduskriisis toimetulekul.
- Alustasime tööandjate ja kutsekoolide koostööprojekti „Ehituse valdkonna praktikasüsteemi arendamine“ koostöös Eesti Ehitustevõtjate Liidu, Tartu

Kutsehariduskeskuse, Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse ja Tallinna Ehituskooliga. Projekti eesmärk on tugevdada koostööd ehitusõpet pakkuvate kutsekoolide ja valdkonna tööandjate vahel, ühtlustada praktikakorraldust eri kutseõppeasutustes ja tõsta väljaõppe kvaliteeti.

- Alustasime rahvusvahelise projektiga [„Töömaailma digitaalseks muutmine koostöös sotsiaalpartneritega“](#) eesmärk on teada saada teiste riikide praktikaid – kuidas nemad on ametiühingute ja tööandjate koostöös tegelemas digitaalselt ümberkujuneva töökeskkonna küsimustega ning saadud teadmisi oma töös rakendanud.
- Keskliidu meeskonnaga liitus arendusnõunik, kes on partneriks nii ettevõtjatele kui koostööorganisatsioonidele ning veab innovatsiooniga seotud algatusi Tööandjate Keskliidus.
- Lõime eraldi [infopesa Ukraina teemal keskliidu veebilehele](#), et toetada tööandjaid asjakohase infoga nii sealt saabuvate inimeste tööturule aitamiseks. Samuti info andmiseks erinevate piirangute kohta, mille rakendamises on kokku lepitud riiklikul ja EL-i tasandil.
- Käivitasime keskliidu liikmetel mõeldud [juhtimiskunsti klubi](#), kus jagada Eesti tippjuhtide kogemusi ja ideid, levitada juhtimisalaseid teadmisi ning tugevdada omavahelisi kontakte.

Varasemalt algatatud tegevuste jätkamine

- Korraldasime kohtumisi poliitikute ja ekspertidega, viisime läbi liikmetele mõeldud praktilisi veebiseminare ning koostasime infokirju, et toetada ettevõtteid Covid-kriisi mõjude leevendamisel ning anda operatiivselt infot seotult Venemaa agressiooniga Ukrainas.
- Jätkasime rohepöörde elluviimiseks vajalikku seadusloomesse panustamist, mille tulemusena on valminud riigi seisukohad roheleppes osas ning koostatud Eesti riiklikku energia- ja kliimakava aastani 2030.
- Aitame valitsusel leida ja hoida head tasakaalu kliimaeesmärkide ja konkurentsivõimelise ettevõtluskeskkonna vahel. Edendame liikmete hulgas vastutustundlikku ettevõtlust.
- Osaleme aktiivselt edasi innovatsioonipoliitika komisjoni töös, mis on ellu kutsutud majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi poolt.
- Jätkasime osalemist Teadus- ja Arendusnõukogus (TAN), mis nõustab Vabariigi Valitsust teadus- ja arendustegevuse strateegia küsimustes.
- Jätkasime liikmetele suunatud ürituste sarjaga [„Tööandjate Ärikohting“](#), kus kord kuus saavad Eesti Tööandjate Keskliidu liikmed kohtuda Eestis oluliste ekspertidega, et arutada aktuaalsetel teemadel. Aasta jooksul toimus 11 virtuaalset üritust.
- Korraldasime [Tööandjate Innovatsiooni Käivituskoja TIKK](#) raames kolm üritust, mille eesmärgiks on ettevõtlussektori innovatsiooni toetamine populariseerimise, informeerimise, võrgustumise ja poliitikakujunduse kaudu. Muuhulgas

korraldasime Töandjate Innovatsiooni juhtimise seminari, kus rahvusvahelist teadmust jagas [Oxfordi ülikooli professor Marc Ventresca](#).

- [Töandjate 2% klubi](#) liikmeskonnaga on liitunud 22 organisatsiooni. Detsembris toimunud Klubi üritusel tutvustati Statistikaameti poolt läbi viidud ettevõtete teadus- ja arendustegevuste uuringut ja paneeldiskussioonis osales president Kersti Kaljulaid, riigi esindajad ja ettevõtjad. 2% klubi koondab ettevõtteid, kes investeerivad vähemalt 2% oma käibest või miljon eurot aastas teadus-arendustegevusse.
- Osalesime aktiivselt kõrghariduse rahastamise debatis ning täienduskoolitusasutuste kvaliteedihindamise süsteemi kavandamises.
- Koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga tegelesime rohepöördeks vajalike oskuste kaardistamisega.
- 2021-2022 majandusaastal võtsime kokku tegevuse „Praktilise õppe tähtsustamine“ elluviimist programmi „Tööturu vajadustele vastava kutse- ja kõrghariduse arendamine“. Tegevuste eesmärk, suurendada erinevate huvipoolte, eelkõige töandjate teadlikkust praktika ja töökohapõhise õppe olemusest ja võimalustest, sai täidetud.
- Andsime välja [parima praktikakoha](#) tiitlid. Parimaks praktikakohaks 2021. aastal sai AS [G4S Eesti](#). Parimaks väikeettevõttest praktikakohaks valiti [Balti Logistika AS](#) ja parimaks regionaalseks praktikakohaks [Incap Electronics Estonia OÜ](#). Eestis õppivatele välisstudengitele praktikavõimaluste pakkumise eest pälvis tunnustuse [Cybernetica AS](#).
- Viisime läbi konkursi „Praktik Cum Laude“, kus tunnustasime parimaid praktikante. [19.11.2021 toimunud tunnustamisüritusel](#) said auhinnad hindamiskomisjoni poolt parimateks valitud neli praktikanti ja üks rahvahääletuse võitnud praktikant. Samuti tunnustasime konkursi „Praktik Cum Laude“ võitjate kooli- ja töökohapoolseid praktikajuhendajaid.
- Tunnustasime koostöös [Eesti Täiskasvanute Koolitamise Assotsiatsiooniga ANDRAS 14.10.2021](#) õppijasõbralikku ning häid praktikavõimalusi pakkuvat töandjat, kelleks sel aastal osutus Eesti Energia AS.
- Viisime läbi teavitussyritusi, avaldasime uudislugusid meedias. Ilmus kaks elektroonilist infokirja „[Praktika ja õpipoisiõpe](#)“.
- Tegime eduka lõpuspurdi [töövõimereformi teavitustegevustes](#) koostöös Sotsiaalministeeriumiga. Tegevuste eesmärk oli suurendada töandjate teadlikkust, oskusi ja valmidust arvestada töötajate erivajadustega ja vähendada teadlikkuse tõstmise kaudu eelarvamusi ja hirme vähenenud töövõimega inimeste palkamisel. Eraldi tähelepanu oli vaimse tervise teemal. Lõime Tööelu veebi elektroonilise [vaimse tervise esmaabikapi](#) ning panime kokku inspireeriva kogemuslugude kogumiku „Kõik inimesed on tööturule oodatud“ [eesti](#) ja [vene keeles](#).
- Korraldasime koostöös EAS-i ja Eesti Kaubandus-Tööstuskojaga ettevõtluskonkursi ja gala, kus tunnustasime Eesti parimaid ettevõtteid. [Aasta ettevõtteks valiti Chemi Pharm](#). Auhinnagalal pidas töandjate nimel kõne Eesti [Töandjate Keskliidu volikogu liige ja ettevõtte Columbus Eesti juhatuse esimees Ivo Suursoo](#).

- Panustasime algatusse „[Annetame Aega](#)“, mis kutsub tööandjaid üles andma ühe päeva oma töötajatele meeskondlikuks heategevuseks. Majandusaasta lõpuks oli algatusega liitunud 39 ettevõtet, kes annetasid kokku 8 372 päeva.
- Andsime välja 13 numbrit tööandjate elektroonilist infokirja „Tööandjate Sõnumid“. Lisaks kaks uudiskirja Annetame Aega algatuse raames, [Töövõimereformi erinumbri](#) ning [Innovatsiooni infokirja](#), mis hakkab tulevikus ilmuma kord kvartalis.
- Korraldasime hübriidüritusena tööandjate aastakonverentsi [Tuulelohe lend](#). 15.03.2022 toimunud ürituse fookuses oli rohepööre ja energiapöördele. Maailmas toimuvate pöördeliste sündmuste ajal küsisime: kuidas rohepöördel kurvis püsida? Tõime kokku riigi võtmetegijad, tippettevõtjad ja kolmanda sektori esindajad. Nende hulgas olid Eesti Vabariigi President Alar Karis, mitmed ministrid, Riigikogu liikmed ja ettevõtjad. Rahvusvahelist kogemust jagasid ettevõtete Vestas Wind Systems ja ABB juhid ning Soome Tööandjate Keskliidu esindajad. Üritusel osales enam kui 200 inimest Kultuurikatlas kohapeal ja veebis.
- Jätkasime rahvusvahelise projektiga „[Sotsiaalne partnerlus ja paindlikud töösuhted](#)“ eesmärk on tööandjate koolitamine ning dialoogi toetamine töötajate ning nende esindajatega. Samuti anda reaalselt sisendit seadusandluse muutmiseks ning partnerite omavaheliste kokkulepete sõlmimiseks.
- Ettevõtluskeskkonnas oluliste teemade käsitlemiseks ja Eesti Tööandjate Keskliidu tegevuse mõju suurendamiseks jätkasime raadiosaadetega „[Tööandjate podcast](#)“, mille raames oli eetris kaheksa saadet.
- Olles avaliku arvamuse üks kujundajatest, vastasime kogu perioodil hulgaliselt ajakirjanduse päringutele ning tutvustasime oma seisukohti erinevatel konverentsidel ja seminaridel. Samuti osalesime mitmete riiklike ja eraalgatuslike mõttekodade ja töögruppide töös.
- Keskmiselt ilmus aasta vältel Eesti Tööandjate Keskliidu kohta 102 meediakajastust kuus, aastas kokku 1226. Meediakajastuste osakaal oli samal tasemel eelneva majandusaastaga püsisid 40% tasemel võrreldes sarnase valdkonna organisatsioonidega.

Jätkus poliitikate väljatöötamine kuues valdkondlikus töörühmas

- [Majanduskeskkonna ja maksude töörühma](#) fookuses oli majandusareng, ettevõtluskeskkond ja maksud. Kui majandusaasta I pooles olid teemad mõjutatud paljuski COVID-19 kriisi järellainetusest, siis täiesti uue olukorra tingis 24.02.2022 alanud sõda Ukrainas ning sellega seotud majandussanktsioonid, ressursside kättesaadavus ning energiasõltumatuse eriti tugev fookusesse tõusmine.
- [Tööturu töörühma](#) eesmärgid olid tööaja regulatsiooni lihtsustamine, tööohutuse ja -tervishoiu regulatsiooni kaasajastamine. Valmistasime ette paindlike töösuhete aluseks olevat kokkulepet, et oleks võimalik sõlmida ka muutuvtunni lepinguid. Esimesena piloteerisime sellega kaubanduses ning järgmisena on kavas rakendada seda teenindussektoris. Tegime konkreetseid ettepanekud üldisemalt töösuhete regulatsioonide paindlikumaks muutmiseks.
- [Hariduse töörühm](#) on tegelenud õpetajate järelkasvu, reaalinete õpetamise ja inseneeria hariduse, ettevõtlusdoktorantuuri, kutsehariduse ja täiend- ja ümberõppe korraldamise ning kõrghariduse rahastamise teemadega. Samuti õpipoisiõppe ja praktikakorraldusega.
- [Tervise töörühma](#) fookus kasvava tööjõupuuduse tõttu oli sellel, et töötajad oleksid terved ja haiguspäevade arv püsiks võimalikult väike. Sellele aitab kaasa tervist toetav töökeskkond ja tööturu osaliste suurem panustamine töötaja tervisesse. Koroonakriisist tõukvalt olid töörühma fookuses teemad, mis seotud pandeemiaga – töö ohutu korraldamine, vaksineerimise korraldamine ja teemakohane kommunikatsioon.
- [Keskkonna ja vastutustundliku ettevõtluse töörühma](#) eesmärk on muuta säästlikud ärimudelid ja tehnoloogia, loodusvarade võimalikult ulatuslik ja efektiivne väärindamine, taastuvenergeetika ja taaskasutustehnoloogiad Eesti ettevõtete konkurentsieeliseks. Eelmisel aastal tegelesime vastutustundliku ärimudeli ja praktikate tutvustamisega. Samuti aitasime ettevõtjateni viia infot rohelistest investeeringute toetusest.
- [Innovatsiooni töörühma ehk Innovatsiooni käivituskoja](#) tegevuste eesmärk on anda innovatsiooniimpulss, et Eesti ettevõtete kasumlikkus ja konkurentsivõime taas tõusma panna. Oleme juba panustanud loodavasse teadus-arendus ja innovatsiooni ning ettevõtluse ühendstrateegiasse (TAIES) ning riigi poolt kavandatava Innovatsiooniagentuuri ja rakendusuringute programmi loomisse. Töörühmaga on tihedalt seotud [2% klubi](#), mis koondab uuendusmahukaid ettevõtteid.

Rahvusvahelised suhted

[Rahvusvaheliste suhete valdkonnas](#) jätkasime tööd, kaitsmaks ja esindamaks Eesti tööandjate huve rahvusvahelisel tasandil. Tööandjate Keskliit on Euroopa suurima ja mõjukaima ettevõtluse keskorganisatsiooni BusinessEurope ning rahvusvahelise tööandjate Katusorganisatsiooni IOE liige. Oleme esindatud rahvusvahelises tööorganisatsioonis ILO, majanduskoostöö organisatsiooni OECD ettevõtlus- ja tööstuskomitees BIAC ning Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitees EESC, mis nõustab Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamenti. Läbi rahvusvaheliste katusorganisatsioonide osalesime rahvusvaheliste, aga eelkõige ettevõtlust mõjutavate EL-i õigusaktide ja poliitikate väljatöötamises. Lisaks nimetatud katusorganisatsioonidele [osalevad meie eksperdid](#) Euroopa Komisjoni nõuandekomiteede ja üle-euroopaliste agentuuride/fondide juhtorganites.

Meie eesmärk on parandada investeerimis- ja ettevõtluskeskkonda Eestis (ja EL-is) ning tagada läbi uute EL vabakaubanduslepingute meie ettevõtjatele parem juurdepääs kolmandate riikide turgudele. Aktiivse rahvusvahelise koostööga aitab Eesti Tööandjate Keskliit kaasa Eesti rahvusvahelise konkurentsivõime, innovatsioonivõimekuse ja ekspordipotentsiaali parandamisele.

Alljärgnevalt lühike ülevaade rahvusvahelistest tegevustest:

Jätkuvalt edastasime informatsiooni Euroopa Komisjoni poolt avaldatud kriisimeetmetest, üldistest piirangutest Euroopas ja erinevatest meetmetest, mis olid seotud nii töökohtade kohandamise ja töötajate kaitsmise kui ka piirangute järkjärgulise kaotamisega.

- Avaldasime aktiivselt arvamust Euroopa Liidu kavandatava jätkusuutlikkuse ettevõtte juhtimise algatuse teemal ja [tegime pöördumise](#) koos Põhjamaade ettevõtlusorganisatsioonide tegevjuhtidega avaliku konsultatsiooni raames. [Jätkutegevusena saatsid Põhjamaade ettevõtlusorganisatsioonide tegevjuhid](#) mais põhjalikuma pöördumise jätkusuutlikku ettevõtte juhtimise teemal Euroopa Komisjoni vastavatele direktoraatidele.
- Eesti Tööandjate Keskliit koos kümne Euroopa Liidu ettevõtlusorganisatsiooniga esitasid [ühispöördumise ettevõtete digitaalse koostöö edendamiseks ja valitsuste tasandil loodud digimeelsete riikide koostöö toetuseks](#).
- Eesti Tööandjate Keskliit ühines [rahvusvahelise pöördumisega](#), mis puudutab Euroopa tasandil arutlusel olevat digiteenuste seadust (DSA), mille viimastes detailides leppisid märtsi lõpuks kokku Euroopa Parlament, Prantsusmaa (E-Li eesistujana) ja Euroopa Komisjon.
- Prantsusmaa EL-i eesistumisega seotult oli fookuses Prantsuse-Eesti koostööl. Uuriti võimalusi avaliku ja erasektori partnerluse kasutamist digitaliseerimises ning arutati e-riigi, kaitse- ja kosmosetööstuse ning targa linna ja transpordi teemadel. Koos Prantsusmaa kaubandusminister Franck Riesteriga külastas Eestit Prantsusmaa tööandjate keskliidu MEDEF delegatsioon. Tööandjate Keskliidu

volikogu esinaine [Kai Realo oma kõnes rõhutas rahvusvahelise koostöö olulisust](#) ja veendumust, et Eesti ja Prantsuse ettevõtjatel on ruumi arendada edasi Eesti-Prantsuse ärikoostööd.

- Tegime koostööd Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaadiga, et dokumendis „Eesti ELi poliitika 2022-2023“ oleksid arvestatud ka Tööandjate prioriteedid.
- Panustasime BIACi globaalsesse projekti [Business for Youth](#), kus tutvustasime Eesti Tööandjate Keskliidu tegevusi noorte tööturule kaasamisel. BIACi projekti eesmärgiks on koondada parimaid praktikaid ja näiteid kuidas ettevõtlusorganisatsioonid panustavad noortesse ja nende paremasse tööhõivesse.
- Seoses Venemaa sõjalise agressiooniga Ukrainas oleme vahendanud informatsiooni EL-i poolt kehtestatud sanktsioonipakettide osas.
- Tööandjate Euroopa keskorganisatsioon [BusinessEurope presidendid tegid ühisavalduse](#), kus mõistavad teravalt hukka Venemaa sissetungi Ukrainasse ja seisavad täielikult EL-i poolt määratud sanktsioonide taga.
- Kohtuti Euroopa Tööjõuameti peadirektori Boiangiu Cosminiga. Arutluse all olid nii peamised murekohad Euroopa Liidu tööjõuturul (oskustööjõu puudus, hooajatöötajad kolmandatest riikidest, pandeemia mõjust tööhõivele jm) kui ka võimalikest koostöö kohtadest.
- Panustati aktiivselt Euroopa Liidu poolt esitatud algatuste ja Eesti seisukohtade kujundamisse nii üldise kliimapaketi Eesmärk 55 kui ka EL-i kestlikkuma rahanduse ja EL-i taksonoomia meetmete osas.
- BusinessEurope presidentide tasemel võeti vastu [ühisavaldus](#), kus kutsutakse järgmist EL-i eesistujariiki Prantsusmaad seisma vastu nendele EL-i seadusandlike ettepanekutele, mis takistavad väikeste, keskmise ja suurte Euroopa ettevõtete arengut.